

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor. Negyed évre 3 kor. — fill.
Évesen csak 20 fillér.
Előfizetel csupán a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
A lap szellemi részére a a Nyílt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések
Árszabály szerint számítottak. — Nagyobb és többézer hirdetések jutányosan eszközöltetnek.
Nyilntér petit sora: 4 fill

B-Gyarmat október 10.

Az alábbi cikkben érintett kettős irányzatnak együttes és kapcsolatos működése az, a mit mi óhajunk. Ettől az állásponttól eltér ugyan e közlemény, mindamelllett annak érdekes volta miatt szívesen adunk helyet.

Megtörtént! Megtartatott tehát a magyar gazdák országos congressusa, melyről előbb egyrészt, mint a nemzeti geniusz megnyilatkozásáról, más oldalról pedig, mint egy új vérszerződésről beszéltek, „melyet politikai tolvajnyelven nevezve az agráriusok kötnek, elvakult antisemita érzelmekkel a merkantilisták a zsidók vételét ontva.”

Szomorú jelenség, midőn egy tétlen álomból ébredező nemzet törekvéseit az elvek érdeke ily egyoldalú és már eleve is rosszakarátu gyanúsító kal illeti; hín és balga remény, ha egy congressust, ami elvégre is nem egyéb, mint egy társadalmi osztály egyesülése és országos mozgalomra hívása, mindjárt a nemzeti geniusz megnyilatkozásával cizmeznek.

Egy ilyen gyűlés lehet nagy tettekre hivatott, nagy horderejű; de semmi esetre sem lehet alkalmas a levegőben levő osztály és fajgyűlölet szítására és aki ezt ilyen ezélokra használja fel, vagy ostoba, vagy hazáiruló.

Ki tagadhatná, hogy a magyar gazda nemzeti létünk záloga és törekvéseink képviselője? De ismét ki meri állítani, hogy a magyar gazda annyira duskál javaiban, hogy nem szorult segítségre és ezt elnyerendő a rég óhajtott összetartásra? Senki sem vállalkozik erre, kísérik tehát törekvéseit tárgyilagosan elfogulatlanul.

A pusztá véletlen, a miért az idén éppen Kassán tartatott meg ez a nagyfontosságú országos értekezlet, de hivatottabb, alkalmasabb helyét aligha sikerült volna találni sőt midőn a magyar középosztály olyan városba gyűlt össze tanácskozásra, mely a dicső multat, a szomorú jelent és a kétségbejött jövő képét tárja elének; ugy tűnik fel, mintha a sirba szállana vissza, mely az anyaföldet szerető és művelő elemet befogadni hivatott.

Elfogult érdekelt embertől frázis ez és az olyanok részéről, kik egy talpalatnyi földet sem vállalhatnak magukénak és mégis féljálják annak jogosultságát, fogadatlan prókatorokozás, de bátran megszívlelhető — igaz mondás. —

Egy havasi falu, egy az ősök által kétes uton és módon szerzett mértföldekre terjedő birtok boldog tulajdonosa, vagy akár az irodájában milliókkal dobálódzó pénztözsér, gyáros, vagy nagykereskedő, soha sem beszélhet őszintén, nagy a vagyon, nagy az érdek, annyira nagy,

hogy alárendelt szerepet játszik mellette a nemzett nyílt vérző sebe is.

Hogy a kassai gazdaságcongressus nem az agráriusok hadtizenete a merkantilisták ellen, nem a hitbizományosok harefa a mozgatókével, de nem is korszakot alkotó honmentő, honalapító tett, azt a következők bizonyították, kár volt tehát túlzott reményeket és vétek volt alapítálan gyanúsításokat filzni hozzá.

Egy-egy epés felszólalás nem árthat az olyan ügynek, melyet a kongresszus szolgáltni kíván, fő a végeredmény, mely kétségtelenül őszintén a magyar középosztály bajait kívánja orvosolni a kormány támogatásával, új örökösödési törvény, nevelés, egyesülés, szövetségek és ezek eredményeként a hitelviszonyok javításával.

Nincs reá ok, hogy valaki ezen szándék őszinteségében kételkedjék, mert az erre irányuló javaslatokat általánosságban egyhangulag elfogadták, a gazdaságvetésnek tanulmányozás és bővebb kidolgozás végett kiadták és annélkül, hogy valami országghajóató dolgot követtek volna el, békésen szétoszottak.

Vannak, kik esodálkoznak azon, hogy ez az agrarizmus különbözik a napi sajtóból és röpirodalomból ismer: túlzott törekvésektől, pedig ez egészen természetes; ezt a magyar gazdák józanul gondolkozó tömör testülete vallja politikájául, amant azonban csupán néhány epés és titrelmetlen ember hirtel, felhasználva a sajtót, elidegenítve a közvéleményt.

Ha néhány emberen állt volna bizony nem lehetetlen, hogy azonnal hadat üzentünk Ausztriának, kikergetjük az összes pénzembereket, kereskedőket és gyárosokat, felgyújtjuk a tőzsdét és mindezek helyett a kolostorokból és a Bukovayakból kikerült ifjakat és a pápai kinstárt állítjuk be.

Szerencsére azonban ezek az urak nagyon kis urak és a többségnek van esze, hogy az alkotás nagy munkáját nem okatlan rombolással kezdi.

A Kassán vallott elvek java része olyan, melyeket szigoruan követve segíteni lehet a szegény tönkrejutott kigazdákön és egyik sem vall azokból a reaktionarius agrarizmusra.

Tagadhatlan, hogy minden aktió, reakció, sztil, de a szegény tönkrejutott középosztály-istapolása oly kevés érdekét sért, mely a mélyreható üdvös eredmény mellett számba sem jöhet.

Vajha eljönne az az idő, midőn a magyar megértené a magyart, nem veszne össze előre a medve bőrén, mint azt most a kassai congressust megelőzőleg is tette.

A magyarhoni ág. evang. egyetemes gyámintézet és Luther-társaság közgyűlése.

Nevezetes hete volt Balassa-Gyarmatnak a mult hét. Itt tartották az evangélikus vallásnak az egyetemes gyámintézeti közgyűlést s ezzel kapcsolatosan a Luther-társaság is itt ülésezett. A vármegye fejei és a város az illusztris vendégeket szívesen fogadták. A vonatfolyosó fogatokon szállították be a város falai közé, a hol a rendezőbizottság az elszállásolásról és a vendégek ellátásáról gondoskodott. Zsilinszky Mihály államtitkár, a Luther-társaság elnöke és hr. Hadvanszky Béla koronaőr, az egyetemes gyámintézet elnöke a vármegyehaza szálltak a főispán vendégei voltak.

Az ünnepélyességek sorozata a Luther-társaság estélyével vette kezdetét október 6-án d. u. 5 órakor az ev. templomban nagy és díszes közönség előtt. Baltik püspök imaja után Zsilinszky foglalta el az elnöki széket. Az ekeszavú s külső megjelenésében is rokonszenves államtitkár, — elnöki megnyitója egészen lebilincselte a hallgatókat.

Zsilinszky államtitkár elsősorban is üdvözölte a jelenvöltoakat a kik közel és messze tavolból e város falai közé gyűltek egybe; megköszönte a szíves fogadtatást s azután remekül eszeltelte a Luther-társaság ezéját, mely iródműt eszközképp a vallás erkölcsi élet fejlesztésére van hivatva, s a melyre a napi sajtó, a mostani kinövéssei mellett, egyáltalában nem alkalmas. Főczélja pedig, hogy irodalmi tevékenységével ugy az államnak, mint a társadalomnak hasznos és vallásos polgárokat neveljen s hirdesse a szent evangélium alapján a testvériséget és felebaráti szeretetet. Utal Kaulbachra, a ki Luthert nyitott bibliával festé le, mint a hitnek alapjával s mint a mely hatalmas kifejezésre juttatja, hogy Erős var nekünk az Isten! Az eszközkök még igen csekélyek, mert hisz a társaság még ezideig csekély anyagi erővel rendelkezik, de felni nem kell, mert a mag jó földbe van elhintve. Gutta cavat lapidem, non vi sed saepe cadendo. Azután keresettel fordul a társaság tagjaihoz, hogy támogatassák a tarsulatot, mert az Isten nem hagyja el azokat, a kik magokat el nem hagyják. Majd méltatja dr. Baltik Frigyes püspök érdemeit, a ki mint nap ragogy püspöki hivatásában. Végül kitarásra buzdít, mert az erős akarat előbb vagy utóbb diadalt arat. Csak halvány képét adtuk Zsilinszky beszédének, melyről azt lehet mondani, hogy az ékesszólás egyik remeke s melyet mindvégig a legnagyobb figyelemmel hallgattak végig.

Azután felolvasásokat tartottak első volt Melhárt Károly budapesti tanár, aki közel egy óráig érekeztet a lelkipásztorkodásról. Majd Gaál Mihály agárdi lelkész elevenítette fel a jótékonszági által örökemléket szerzett Bánóczy Sámuel volt b-gyarmati gyógyszerész emlékét. Ezt az emlékbeszédet helyi érdekltségénél fogva alább egész terjedelmében közöljük.

A Luther-társaság másnap d. u. 4 órakor nedészedő után Zsilinszky Mihály elnöklete alatt a vármegyeház kistermében tartotta közgyűlést, melyen igen számosan vettek részt s a folyó ügyeket intézték el.

Az egyetemes gyámintézeti közgyűlés.
Másnap okt. 7-én volt a gyámintézeti közgyűlés az ev. templomban. Ezt megelőzőleg reggel 8 órakor töl istentisztelet tartatott, gyér közönség mellett. Megütközést keltett az a dolgot, mert hisz erre B-Gyarmaton már semmi szükség nincs. Szép imát mondott Raáb Károlyi barsi

esperes és magvas prédikációt. Déder. János nagylami lelkész, — de mihaszna, sem az ima sem a beszéd hívekre és szivekre nem talált. A tót istentisztelet után jött a magyar. Erre nagy számmal sereglettek össze a hívek és a templom zsufolásig megtelt. E közben érkezett meg dr. Radvánszky Béla, az egyetemes gyámintézet elnöke, Laszkary Gyula dunáninneni kerületi felügyelő kíséretében majd Zsilinszky Mihály, Szontagh Pál, Beniczky Árpád, Buttler Ervin báró, Szontagh Antal a helyi notabilitások. Ott láttuk Hontból Laszkary Pált, Ivanka Zsigmondot és Lászlót, a közel és messzevidéki papságot, a kerületi gyámintézeti elnököket. A magyar isteni tiszteleten megható imát mondott Lauko Károly kecskeméti lelkész, utána Maróthy Emil vanyarci lelkész lépett a díszes szőszékre, a ki mindvégig nagy figyelemmel kísért szent beszédet tartott és valóban meghatóta a jelenlévőket.

A magyar isteni tisztelet után tartották a közgyűlést. Az elnöki széklet dr. Baltik Frigyes és br. Radvánszky Béla foglalták el.

Baltik püspök rövid imája után Radvánszky báró nyitotta meg a közgyűlést s megnyitó beszédében örömeinek adott kifejezést, hogy abban a varmegyében és a varmegyének abban a városában tartják a 40-ik egyetemes gyámintézeti közgyűlést, a hol a XVI-ik században Balassa Bálint, a XVII. században Rimai János éltek, a kik közéletünkben kitörölhetetlen emlékeket hagytak hátra. Ezután foglalkozott a gyámintézet 40 éves működésével, ennek áldásos hatásával, kívánja, hogy az gyarapodjék; mindazonáltal nem kell azt terebélyes fává felnevelni, mert annak árnyéka elvonná az éltető napot.

Ezután Baltik egyházi elnök felolvasta elnöki jelentését.

Felolvasták br. Prónay Dezső egyetemes felügyelő levelét, melyben sajnálatát fejezte ki, hogy a gyűlésre el nem jöhettek. Br. Prónay egyuttal leveleiben 200 koronát küldött a gyámintézetnek. Radványi felügyelő indítványára a Gusztáv Adolf volt elnökének Frikének és mostani elnökének Fank-nak üdvözlötlet küldtek. A Gusztáv Adolf ugyanis évente közel 30 ezer márkával segélyezi a magyarhoni hitorszoikat, a kik a pénzen magyar egyházi könyveket szereznek s szegény egyházakat segélyeznek. Szontagh Pál indítványára Gyuris Evelin kisasszonynak, a ki, mint diakonissza Ujbányán egy prot. telepet lát el tanítással, jkvi köszönetet szavaztak.

A kerületnek gyámintézeteiről külön jelentések tettek. Elsősorban a bányai egyházkerület jelentését terjesztette elő Lauko Károly kerületi gyámintézeti egyházi elnök. A jelentés szerint a bányai kerületben 7002 kor. folyt be. A dunáninneni kerületről Raáb Károly tett jelentést. Itt folyt be a legkevesebb pénz, mindössze 5703 korona. A dunántúli kerület gyámintézeti ügyeit Löv Fülöp adta elő, ott a hívek a legbüzöbbsak, mert onnan 9939 koronával számolt be Löv elnök ur. Végül a tiszai kerület gyámintézeti eredményeit mutatta be vasokos jelentésben Dianiska András elnök, löcsei lelkész. Ez a kerület 9502 koronát áldozott a gyámintézet oltárára. Nevezett elnökök sok ivre terjedő jelentéseket tettek a kerületek egyházi ügyeiről és a missziokról. Zsilinszky felszólalása után a jelentéseket nemcsak hogy tudomásul vették, de a hol mulasztás vagy közönyösség jelentetett be, azok elosztatása iránt szigorubb intézkedéseket fog tenni az egyetem. A jelentések szerint a kerületi gyűjtésekből összesen 32,146 kor., a Gusztáv Adolf egylettől 37,792 kor. 92 fillér folyt be, vagyis összesen 69,938 kor. 62 fl. Ebből látható, hogy a külföldi segély nagyobb mint a hazai.

A számadások rendben találattván Bendl Henrik pénztárnoknak a felmentvény megadatott. Ezután Bognár Endre, az egyetemes gyámintézet jegyzője terjesztette elő a bizottsági felosztási tervezetet, a magyarhoni ev. egyházak segélyezéséről. A bizottság javaslata egyhangulag elfogadtattak. Minket érdeklőleg kizárjuk, hogy a 4268 korona u. n. nagy szeretetadományból a b.-gyarmati ev. iskola felépítési költségeire 2768 koronát, az Ipolyzágon építendő ev. templomra 1500 kor., a Gutai egyháznak 800 koronát szavaztak meg. Szontagh Pál v. b. t. tanácsos ur felszólalására kifeltárába helyezték, hogy a banki egyházat a jövő évben segélyezni fogják.

Ezzel a napirendre kitűzött ügyek elintéztet-

vén, br. Radvánszky Béla a közgyűlést d. u. fel egykor befejezöttnek jelentette ki.

A díszszó. A fáradságos gyűlések után a vendégek a varmegyeház nagytermében felterített fehér asztaloknál találtak üdülést és kellemes szórakozást. Delután 1 órakor Dombi Rudi bandája rázendített a Rakóczy-ra s ennek hangjai mellett vonult be a társaság a főispáni termekből az ebédhez, melyen nemcsak az evangélikus világ elitje, hanem a róm. kath. hitvallás több illusztris tagja is megjelent. Az izraelita hitfelekezetet egyedül dr. Révész Dezső, az izr. hitfelekezet elnöke képviselte. A honvéd tisztikar több tagja Hoczman százados vezetése mellett vett részt az ünnepi díszszó, melyet Tóth István vendéglős mindenkinek elismerésével találkozó izletességgel szolgáltatót ki. A főhelyet dr. Baltik Frigyes és br. Radvánszky Béla foglalták el, körülöttük csoportosultak: Zsilinszky Mihály, Szontagh Pál, Laszkary Gyula, Nagy Mihály alispán, gróf Forgách Antal, Vannay Ignác, Beniczky Árpád, br. Buttler Ervin, Szontagh Antal stb. Az első felkőszöntő Radvánszky Béla br. koronátr mondta a királyra, melyet felállva hallgattak meg. Ezután Laszkary Gyula éltette Radvánszky bárót, Szontagh Pál Zsilinszky államtitkár, Sztranyavszky Géza a vendégeket, gr. Forgách Antal a felekezetek közötti jó egyetértést. Schulpe Alfonz a más felekezetbeli híveket, dr. Pacsery Károly Zsilinszky Mihályt, Bognár Endre egy. gyámint. főjegyző Szontagh Pált, Zsilinszky Mihály B.-Gyarmat városát, Koszacszy Arnold Laszkary Gyulát, Wladár Miksa Nagy Mihály alispánt, Vitez Lajos Sztranyavszky Gézát, Nagy Mihály a gyámintézet: és Luther-társaság tagjait mint vendégeket, Szontagh Pál gr. Forgách Antalt, Dianiska András löcsei lelkész a Gusztáv Adolf együletet. A hangulatos ebéd d. u. négy órakor ért véget. Török főispán gyöngyölkedése miatt nem vett részt az ebéden. Zsilinszky még aznap utazott Budapestre. Radvánszky báró a főispánnal másnap távoztak B.-Gyarmatról.

Bánóczy Sámuel,

és az egyházi jótékonyaság.*

Irta: Gaál Mihály.

Balassa-Gyarmatra s általában Nógrádvármegyére nézve fontos eseményszámba megy, hogy az evang. egyház két országos egyesülete: az egyetemes egyházi gyámintézet és a Luther-társaság évi közgyűlését ez idén e város, e megye területén tartja meg. Szükséges, hogy e találkozás alkalmával ezeket egymásnak bemutassuk.

A nevezett országos egyházi egyesületek a belmissió tág terén két legégetőbb fogyatkozás enyhítésére, a szegénység és tudatlanság leküzdésére vállalkoztak.

Imeretek ami agost. hitv. evangélikus egyházunk közmondásos szegénysége.

Midőn ami elődeink az evangéliomtól eltávozott közgyűlések századokon át hangzatosított reformálásának lehetetlenségét belátták s így tanítóg és gazdaságiilag kikülfönnitni kényszerültek: mintha Petőfivel szölkolt volna: Koldusbot és függetlenség, ez legyen jelszavunk! Ez a koldusbot azonban nem volt oly bénító, még a pünkösdi szent íz lobogott s egyes duszadag hitorszosink, mint volt Thurzó György nádor is, az egyház anyagi fentartásának terhet magokra vállalták; de később jött az ellenreformáció szép szóval, fenthanggal és erőszakkal s egyházunk vértanuságra kész előbb kelőnek megfogyatkozása s a szegény, robotoló nép áldozatának igénybevétele. Itt tűnt ki, mily szükséges a szellemi javaknak anyagi eszközökkel való biztosítása; kitűnt, mily nagy kísértetbe esik a testi ember, ha szegénység és gazdagság között kell választania; s ha bizonyos lelki javakhoz ingyen vagy olcsón jut, vagy azokat buszában meg kell fizetnie, még ha értékesebbek volnának is.

Az egyházi szegénység enyhítésére egyes büző egyháztagok életükben nagyobb terhet vállaltak magokra, tettek alapítványokat, vagy végrendeletben gyakran összes vagyonukat hagyták az egyház céljain elmozdítására. Újabban azonban minden téren a társulási eszme érvényesül, tudva azt, hogy a mit egyesek el nem bírnának, közös erővel könnyen létesít-

* Felolvasta a szerző, a B.-Gyarmaton október 6-án tartott Luther-társasági estélyen.

hető. Az egyházi jótékonyaság terén is a társulat által lehetővé válik, hogy az egyes fillérek esőcseppekké tömörülnek, melyek nagyobb mennyiségben az összeverődött fűhőköl alászállva, termékenyítő erővé válnak. Így lehet az ember, a szegény ember is gyamolító, részben alapító nagy fogyatkozás enyhítője, az egyház anyagi bajának elenyészeltetője.

Ime, ez a mi egyetemes evang. egyházi gyámintézetünk, mely az egyházi szeretet minden fokán, egyházköziség, egyházmege, egyházkerület utján gyűjtve és osztva filléreit, az egyetemes gyámintézeti egyesületbe évenként ezeket hoz össze, hogy szeretetadományai által a nagyobb inségben szenvedő egyházaknak hatásosabb segítségül legyen.

Nem véletlen dolog, hogy a Luther-társaság az egyetemes ev. egyházi gyámintézettel együtt sátoroz körünkben. Ez is belmissiói egyesület a vallási tudatlanság leküzdésére.

Csodálatos, hogy az ember sem mire sem büszkébb, mint eszére, tudására: azért semmit sem bocsát meg nehezebben, mint ha tudatlansággal vádolják. Talán sokan azért sem szeretnek prédikációt meghallgatni, mert itt okulásra intik, holott a legtöbb ember azt mondaná: engem ugyan a pap ne tanítson; tudok én annyit, vagy többet, mint ő. És mégis igaz a szent íge, hogy: aki megalázza magát, felmagasztaltatik. Bizony nem sértés az, ha a Krisztus szellemében valljuk, hogy épen a mai kor gyermeke a vallás dolgaiban nagyon tudatlan. Ugyan, hol is szerezte volna tudományát? A mai népiskolában? a gymnasiumban? vagy a hirlapokból? Tudjátok-e, hogy hajdanában még főuraink is a jögon kívül theológiát is végeztek s a mellett egész életükben a Szentírást buvárolták, mint Bethlen Gábor fejedelem, ki azt 9-szer olvasta végig. Hogy sokan oly közönyösök a vallás és egyház iránt, minek röjjük fel, ha nem a vallás dolgaiban való járatlanságnak? Hogy sokan az egyházban csak a tudatlan nép fékentangására való intézményt látnak, minek tulajdonítsuk másnak, mint a vallás lényege fel nem ismerésének? Vagy mit képzelnek sokan a protestantizmusban egyebet a hitetlenség szabadságánál? Sokszor a protestantizmus csak politikai eszköz az ellenékeskedésre s a hierarchia felbosszantására.

Hogy az evangéliom Isten hatalma a hívők üdvösségére. ezen keresztény igazság diadalra emelésére alakult a Luther-társaság, mely felvette a nagy reformator nevéit, aki maga, mint vallási egyéniség, keresztül küzdötte u sziv harcát az igazulásért, míg a Szentírás alapján eljutott Isten ingyen kegyelmének a Krisztusban való kijelentésére; és aki örvendtes szívbéli tapasztalatait nagy bátorsággal hirdette könyvben és röpiratban a német népnek és nemességnek. Ekkép faklyát gyujtva a sötéttségben és nagykorúsítva az emberiséget: lett az ujkor, a haladás korának kezdője.

Tehát két belmissiói egyesület van most Balassa-Gyarmaton: az egyetemes ev. egyházi gyámintézet, az egyházi szegénység leküzdésére és a Luther-társaság az evangéliomai igazságoknak sajtó utján való terjesztésére.

Ezek együttes vándorgyűléseik alkalmával ez időn ellátogattak Nógrádmegye székhelyére, azon Nógrádmegyébe, mely politikailag és egyháziilag nagy múlttal és jelennel dicsekedhetik.

Nógrádmegye volt a törökhódítás idején a bányavárosok védtala az ő 20 varával, melyeket egyenkint kellett az ellenségnek megostromolni; s melyek között Nógrád, Füle, Kékkő, Divény, Saigo, Szécsény, Somoskő és Gács a legtöbbször emlegetett várak s ezek közt Gács és Kékkő még ma is lakható állapotban van.

Es hogy a megye a magyar közmivelődés előmozdításában is kivette részét: csak Rimay János, Kármán József, Madách Imre, Fabó András és Kubinyi Ágostonra kell hivatkoznunk.

A megye igazi vármegyei helyzetének tulajdonítható, hogy Füle sokszor székhelye volt Nógrád, Heves és Pestvármegyéknek; de egyháziilag is a nógrádi esperesség a pesti és békési esperességnek anyja.

Nógrádvármegyében, mint végmegyében, nem volt articularis, vagyis a soproni 1631-iki országgyűlési t.-czikkébe bevezetett evang. egyház; de annál szabadabban gyakorolták itt vallásukat az evangélikusok a megye másod alispánjának védnöksége alatt. Ez ugyan hát-

rányukra ütött ki a Leopoldiana explanatio és Carolina resolutio szerint, de II. József türelmi rendelete következtében feléledt újra az egyházi élet s most is az országban a nógrádi esperesség a legnagyobb az 6 46 anyagyülekezetével.

De nem csak az esperesség nagy, hanem a nógrádi evangélikus előkelőség az egyház iránti buzgóságában és áldozatkészségében is bir kiváló egyéneket felmutatni. Az előkről hallgatunk s csak a multban nézünk. Szirákon született és lakott a tanuló ifjuság nagy jölteveje, Teleky Róth Johanna; itt Balassa-Gyarmaton halt meg Bánóczy Samuel, ki egész vagyonát egyháza és humanitárius czélokra hagyományozta. És ki ne ismerné a vanyarci Zelenka Danielt, aki Pozsonyban magyar érzelmű theologusoknak ösztöndíj alapítványt tett és a londoni Bűsbak Adámot, ki nevét örökéletűvé tette szülővárosában, az esperességben sőt az országos egyházban is!

Teleky Róth Johannáról külön könyvecske emlékezik meg; Bűsbak Adám a későbbi időkben megtalálja életiróját: én most Bánóczy Sámuelről akarom a felelős fátolalt föllebbenteni, mint akinek mi, nógrádi papok a legnagyobb hálával tartozunk.

Itt a b.-gyarmati temetőben a sírköve, előttem a végrendelete. — az egyedüli források, melyek életkörülményeibe bepillantást engednek.

Bánóczy Sámuel született 1799. évi július 30-án valószínűleg Sátoralya-Ujhelyen Zemplén-megyében, mivel jó nyelve ott nyugszik, kinek sírköve fentartására a leányegyháznál 500 váltóforintokat teteményeztet le s ugyanott szegény evang. halottak koporsójára 500 váltóforintokat és a reformatus ispotályra 250 váltóforintot. Balassa-Gyarmaton a mi Bánóczyng gyógszerész volt s az akkori lelkésznek, Benedikty Károlynak jó barátja, akivel közösen választották a temetőben a sírhelyt, hogy hol-tuk után is együtt nyugodjanak. Végrendeletét 1849. évi június 8-án írta, a mikor gyermektelen özvegy volt s a két évvel idősebb hajadon nővére Bánóczy Rozália még élt. Csak is az ő halála esetére teszi jótékony rendelkezéseit s Isten úgy akarta, hogy Bánóczy Rozália egy héttel hamarabb halt meg fivérénel, úgy hogy a közös sírboltba egymásután helyezték el őket egy hó mulva a végrendelet után.

Szép a sírfelirat is, mely így hangzik:

Két testvér nyugvópontját sedit e hídge emléke,
Egymásért kiknek hön buzogott kebelük.
Ök egyetértőleg működésnek élve s halálban,
Sint' egyetértőleg haltanak egymásután.
És valamint éltek könnyűségére szegénynek,
Sint' úgy haltanak is nagyban ápolva szegényt.
Iskola, kör-, egyház, gyámoltalan özvegyek, úrvák
Fogják Bánóczyt áldani tetteivel!

Ő a maga vagyonából jótékony czélokra 32,800 váltó forintokat hagyományozott, de megjegyzi: «ezen legatumokat mostani állapotomban teszem, mivel a mostani idők nagyon változóok . . . ha vagyonomat minő pénzzé tenem, jóval fölül maradna . . . ha a legatumokon fölül maradna, akkoron egyezzer váltóforinokkal a b.-gyarmati evangélikus községnék tőkéje megszorítottatik . . . és ha még ezen fölül maradna, a Nógrádban lévő (pap és rektor) özvegyeknek tőkéje megszorítottatik.» Gondoskodott is Zelenka Dániel vanyarci lelkész, Benedikty Károly veje, mint végrendeleti végrehajtó, hogy e tőkék megszorítottassanak. Az előző pontokban Bánóczy a b.-gyarmati evang. község javára 9500 v. frtnyi, a nógrádi özvegy papnéknak és rektoréknak 7000 v. frtnyi alapítványt tesz. A helybeli egyháznál az 1878. évi canonica visitatio szerint az alapítvány (mostani értékre átszámítva) 13,495 korona; az esperességnél pedig (bár mindig az összes kamat osztatik ki s bár utóbbi időben az alapítványt érzékeny veszteség érte) a szegény özvegy papnék és rektoréknak alapja 1899. év végén 26,343 korona összegre szaporodott.

Továbbá szegény özvegy asszonyok tanuló gyermekei számára a hatodik osztályig Balassa-Gyarmaton 6000, Selmezbányán 4000 és Eperjesen 4000 v. frtkat stipendiumként hagyományoz. B.-Gyarmaton is azért tett gymnasiumi alapítványt, mert itt Sztancsek Sámuel b.-gyarmati ev. lelkész (1805—1828) hagyományából azon időben «nemzeti nagyobb iskolának» nevezett tanintézet épült, mely latin osztályokat foglalt magában, s mely iskola élén az innen

Budapestre távozott Melczér Lajos állott, a ki itt írta első magyar nyelvű latin nyelvtanát.

Hagyott Bánóczy a b.-gyarmati városi ispotályra is 1500 v. forintot.

Ezen végrendeleti vázlatból kitűnik, hogy Bánóczy Sámuel lelke előtt a templom, lelkész, tanító, özvegyek, úrvák, szegény tanulók, betegek, szegény halottak árnya lebegett, a kiket Isten segítségével és saját szorgalmával szerzett vagyonából gyámoltatni akart. Jótékonyágának javarésztét a b.-gyarmati egyházon gyakorolta, melynek tagja volt.

Balassa-Gyarmat, mely a régi időben Nagy-Gyarmatnak nevezetett, 1246 óta a Balassák birtoka s ezen szeszélyes kényuraknak változó sorsában részesült. A b.-gyarmati ev. egyház a 17-ik században virágzó anyaegyház volt. A nógrádi esperességi jegyzőkönyvben Nigor Lőrincz 1622-ben mint b.-gyarmati lelkész említtetik.

A török 1663-ban Szécsényt, Hollóköt és Drégely-Palánkot elfoglalván, Balassa-Gyarmatot is várával együtt annyira elpusztította, hogy kő kövön nem maradt. De 1690-ben akkori urai megkezdték építését s 1693-ban Satellitius György, a pozsonyi rendkívüli törvényszék, illetve Szécsényi elítélte, a száműzetésből visszatérve itt lelkészkedett s itt is halt meg 1705-ben. Utódját Hojcsy Jánost 1717-ben gr. Balassa Péter, mint földesur kiűzte; a templom mely ott állt, a hol most a rom. kath. lelkész kertiye van, elfoglaltatott, s az evang. egyház megszűnt létezni. Az evang. hívek csak titkon látogathatták a szomszéd szűgyi templomot; különben a földes uraság hajdui által misére hajlattak, gyermekeiket a rom. kath. lelkész keresztelte s halottaikat ugyanaz temette. Ez a szomorú állapot 68 évig tartott, miglen II. József császár és kalapos király türelmi rendelete az itteni evang. egyházat is életre keltette 1785-ben. A mostani templom, paplak és elemi iskola 1805-ben teljesen fölépült.

De az egyház most is kicsiny. A városban 1700 lélek, a leány-fiókegyházaival és szórva-nyaiával együtt 2200 lélek. Mégis mivé fejlődött? Előbb földmivelők és iparosok egyháza, most nagyszámú és előkelő értelmiség van kebelében; előbb a város végére szorultak egyházi épületei, most a város terjeszkedése folytán annak legszebb pontján állanak: előbb minden tekintély és befolyás nélkül, most püspöki székhely, s kerületi gyűlésnek, egyetemes gyűmün-tételnek, Luther-társaságnak zárandoklási célja.

Egy a baja, hogy szegény most is. A tagosításhoz is megfeleltek róla. Még egy Bánóczy Sámuelre volna szüksége. Vagy egyháznak oly berendezésére, a melyet az 1848. 20. t. cikk contemplant, mikor kimondta: «A hazában bevett minden vallásfelekezetre nézve tökéletes jogegyenlőség és viszonyosság állapítottatik meg. Minden bevett vallásfelekezet egyházi és iskolai szükségei — az illető hitfelekezetek meghallgatásával — közadalmi költségek által fedeztetnek.»

És Bánóczy, bár tudomása volt az álladalom ilyen szándékáról, mégis vagyonát az egyház szegénységének enyhítésére áldozta. Nem bizott talán a jó szándék vegrehajtásában? Talán elődeink sem biztak, midőn az állami gondoskodást az autonómira való hivatkozással visszautasították. És bölcsen tették. Milyen drága kincs volt ez autonómia a patens idejében. Mennyire elősegítette ez — nem tagadjuk, sőt büszkék vagyunk rá — még az ország alkotmányának helyreállítását is.

Bizony elég okunk volt nekünk protestansoknak kételkedni is a kedvező törvény őszinteségében vagy állandóságában. Mikor 1608-ban a Bocskay által kivívott bécsi béke alapján megállapították a szabad vallásgyakorlatot és egyházunk e törvény alapján a zsolnai zsinaton Thurzó György nádor elnökle alatt önállóan berendezkedett; később a jezsuita törvénymagyarazat a szabad vallásgyakorlatból szabad magán-vallásgyakorlatot hozott ki: templom, harang, temető használata nélkül. Mikor a soproni 1681. országgyűlés a 400 elvett templom némi pótlására bizonyos a törvényben megnevezett helyeken megengedte az evangélikusoknak, hogy templomot építsenek: később az explanációkban, resolutiókban oda lyukadt ki az engedély, hogy csak az illető articularis helyeken szabad templomszolgálatot végezni, másutt sehol, még a volt végeken, a töröktől visszafoglalt területen sem. Az áttérés az evang.

vallásra még az autonómia megállapító 1791-ik törvényben is megnehezítették az által, hogy az esetet mindig ő Felségének kellett bejelenteni: de mennyivel fokoztatott e nehézség az által, hogy ez alapon a rom. kath. lelkész által gyakorolt hat heti oktatás hozatott be, mely rendszeren hat hónapig is eltartott. Hogy pedig az evangélikusok közhivatalokba ne jussanak, kötelezővé tetteket a dekretális eskü a szűz Máriára és minden szentekre: s midőn ez ellen az evangélikus rendek Maria Teréziánál személyesen kérvényeztek: a királynő azon tanácsot adta nekik, hogy «simulájanak», (vagyis mondják el az esküt, de ne gondoljanak rá.) Vagy nem tudjuk-e, mily harcba került a 40-es években kivívni, míg törvény hozatott, hogy a vegyes házasságok protestans pap előtt is köthetők legyenek. S midőn az igazi szabadelvű korszak kormányja 1868-ban a gyermekek vallásos neveltetésére nézve a nem szerinti osztályt hozta be: nem kellett-e a legújabb korban, a polgári házasság behozatalának megkönnyítése végett a protestans egyháznak, mint gyengébb félnek e biztosítékot elbocsátania, hogy a reversális vásárnak tág kapu nyitassék. Vestigia terrent, vagyis: a nyomok baljósítuak. Azért a congruatörvény, mely nem éppen kecsgetetlen csak 10 év alatt igéri a lelkészi fizetéseknek 800 frtra való kiigazítását, bár némi közeledés, de mégsem kezdete az 1848-ki ígért beváltásának.

Ily viszonyok közt még mindig szükségünk van a hívek áldozatkészségére és szükségünk van az evang. hitbuzgóság és hitűség erősítésére.

De tegyük fel, hogy egykor-valamikor bekövetkezik azaz eszményi állapot, hogy az egyházi szükségletek közadalmi költségek által fognak fedeztetni: megszüntik-e akkor az evangélikus egyének áldozatának szükségességét. Előttem az Irás és Üdvözítőm mondaná, hogy: «szegények mindig lesznek közöttetek». Azaz, míg e gyarló földi életet éljük, mindég lesz inséges, tudatlan és bűnös, a kiknek megmentése a Krisztus szellemében az egyház feladatát képezendi. Mi jótékonyágot mindig fognak gyakorolhatni és mindig kell gyakorolnunk, mert ez a szeretet törvénye. A mi evangélikus jótékonyágunk ugyanis nem érdemszerzés, nem belépti díj a mennyek országába, mert ide Isten ingyen kegyelméből jutunk a Krisztus érdeméért, hanem a hitből fakadó szeretet gyakorlása a gyengék iránt és azon intézmények iránt, melyek az inséges, tudatlan és bűnös ember fölemelésére, megmentésére alapítvák.

Legyen tehát a szövetség, melyet ez évben e város, a megye vagy inkább: ez egyház, ez esperesség az ország két fontos belmisső egyesületével köt, mindnyájunkra nézve áldást hozó, hogy mindnyájan vallhassuk a nagy reformátorral: «Erős várunk nekünk az Isten!»

Hírek és különfélek.

Tisztelgés. Az E. E. Gyámintézet itteni őlésezése alkalmából Zsilinszky Mihály államtitkárnál gr. Forgách Antal orsz. képviselő vezetése mellett B.-Gyarmat város képviselője is tisztelgett. A tisztelgési küldöttséget az államtitkár igen szívélyesen fogadta. Ugyanakkor tisztelgett a kir. tanfelügyelőség személyzetének élén dr. Pacsery Károly kir. tanfelügyelő is.

Vizsgálat. Horváth Jenő, kir. ítélőtáblai tanácselnök a mult héten kezdte meg Hammersberg Miklós kir. albiró segédletével a b.-gyarmati kir. törvényszéknél a szokásos évi vizsgálatot. Megérkezése reggelén a kir. törvényszék összes testülete dr. Kubinyi Lajos elnök vezetés mellett tisztelgett a tanácselnöknel. Ő méltósága küldetésének szorgos teljesítéséhez látott. Kedden nagy figyelemmel s látható megelégedéssel hallgatta végig a főtárgyalásokat, melyeket Jakobovics József kir. ítélő táblai bíró vezetett. Szerdán a dr. Henschl Aurél elnökle mellett megtartott polgári felebbeszéki tanács előtt lefolyt tárgyalásokon vett részt és csütörtökön a Jakobovics József elnökle mellett lefolyt vádtanács ülésén vett részt. A tanácselnök ur, aki B.-Gyarmatot már korábbi időről ismeri, bokros teendői mellett arra is szakít magának időt, hogy ismerőseit, közöttük Farkas Ferenc ügyvédet felkeresse. Farkas Ferenc ügyvédnél pénteken öméltsága tiszteletére estély volt, melyen a törvényszéki elnök s a bírák vettek részt.

† **Czebrán László gróf.** A vármegyeháza lobogó gyászszólo egy minden ízében nemes férfi halálát hirdeti. Gr. Czebrán László cs. és királyi kamarás s főrendiházi tag Budapesten okt. hó 11-én váratlanul elhalt 78 éves korában. Czebrán gróf vármegyénkben már ifjú korától kiváló szerepet töltött be. Részt vett minden mozgalomban s a közügyeket hosszú évek során át szorgálta s csak 6 év óta vonult vissza szalantai csendes magányába. 1865-ben a losonci kerület képviselője volt, sok évekig volt a közigazgatási bizottság tagja, ahol türes felszólalásaival tünt fel. Losonci társadalmi életének fejlesztésében sokat fáradozott, a losonci kaszinó, melynek buzgó tagja volt, öt tisztelet meg sok éven át az elnöki állással. Fogékony keble volt minden jó és nemes iránt s jólelkületével a humanus dolgokban mindig előljárt. Halálát István fia, Róza és Maria leányai, utóbbi Hubay Jenőné, a nagyművész neje gyászolják. Áldás emlékére.

Kafka László Hontban. Mint egy bpesti lap írja, Kafka László belügyi osztálytanácsos okt. 16-án Hontvármegyébe jön, hogy a vármegyében a tavasszal megkezdett vizsgálatokat folytassa.

Szüret. Sattranyavszky Géza balassa-gyarmati kir. közjegyző s a b-gyarmati ev. egyház érdemes felügyelője tegnap főnyes szüretet tartott, melyen a gyarmatiakon kívül Losonczról is többen élveztek a derek házi gazda vendégszeretét.

Az új senior. Gr. Zichy N. János, a Zichy-féle hitbizomány seniorja a múlt vasárnap, okt. 7-én budapesti palotájába hívta egybe a senioratus főbb tisztikarát, névszerint Galgóczy Béla uradalmi felügyelőt, Novák Sándor pénztárnokot és Giller János főerdész, akiket szívesen látott uri asztalánál is. Az új senior — mint kiszivárgott — rendezetileg meghagyta a főtiszteknek, hogy az alantas tisztekkel, cseledekkel a jog, törvény és igazság elvei szerint járjanak el, a cselédségnek a legjobb minőségű földeket adják ki stb. Az új senior bizonyára városunk irányában is meg fogja találni azokat a kulcsokat, melyekkel a város polgárságának az uradalom iránt táplálható jobb érzéseket fel fog nyitni.

Bucsnestély Szirákon. Abból az alkalomból, hogy a f. évi szeptember hó 28-án megtartott vármegyei közgyűlés határozatai következtében Plachy István volt sziráki tb. főszolgabíró Főispán ur ömeltósága által I. aljegyzőül rendeltetett be, nevezett tb. főszolgabíró barátai és ismerősei f. hó 9-én Szirákon, a Karpeleszféle vendéglőben nagyszabású bucsu-estélyt rendeztek. Jelen volt ez alkalommal nemcsak Sziráki uri közönsége, hanem a távozó tb. főszolgabíró vidéki tisztelői is szép számmal. A második fogásnál Sedivi Pál lendületes szép szavakban bucsuztatta el a távozót barátai és ismerőseitől. Ezután a szebbnél szebb pohárköszöntők egész sora következett, melyek közül gróf Degenfeld Lajos, Wladár Miksa és Horváthy Zoltán, mint a jegyzői kar elnökeinek, valamint Simonyi S. Gyula humoros pohárköszöntője s verse foglalt bucsuztatója tetszést arattak.

Kinevezések. Ő felsége a király magyar igazságügyminisztere előterjesztésére Jókuthy Miklós budapesti kir. törvényszéki aljegyzőt a b-gyarmati kir. törvényszékhez albiróvá nevezte ki. — A földmivélsügyi m. k. miniszter az állami kezelésbe vett községi és némely más erdők és kopár területek kezelésénél alkalmazott erdőtisztek létszámában Elek István m. k. erdészjelöltet a balassa-gyarmati kir. állami erdőhivatalhoz erdészé nevezte ki a X. fizetési osztály 3. fizetési fokozatába.

Eljegyzés. Náday Béla, a Nemzeti Színház egyik jeles tagja, e napokban Szirákon eljegyezte Kasszay Margit kisasszonyt, özv. Kasszay Zsigmondné Markovich Ilka, a Nemzeti Színház egykori feledhetlen művésznőjének nagyműveltségű bájos leányát.

Az ügyvédi nyugdíj és gyámintézet országos értekezletén, melyet a budapesti ügyvédi kamara e hó 10. és 11-ére hívta össze, Budapesten a b-gyarmati kamara részéről kiküldötteként Balás József kamarai elnök, dr. Révész Dezső és dr. Kossaczky Arnold választmányi tagok vettek részt.

Zubovich Fedor költözése. Zubovich Fedor kapitány végleg elhagyta Nógrád-Verőcze és a híres Migazzi-kastélyt, a váci püspök

nyaralóját. Szerződése Schusster Konstantin haláláig tartott s Csáky Károly gróf beköltözésekor felmondott a kapitánynak s a kastély átvétele most történt meg. Csávolszky József, Ágost János apátkanonok leltár szerint vették át az épületet. Zubovich kapitány Triestbe ment lakni, Csáky gróf püspök pedig teljesen átalakíttatja, berendezi a híres kastélyt, ahol ezentúl a nyarat fogja eltölteni.

Az agárdi ág. ev. egyház életében, mint lapunk múlt számában is röviden jeleztük nevezetes nap volt szept. 30-a. Agárd tőljaku község, de a lakosság magyar érzelmű, miről tanusodik a fenti napon történt ama nemes elhatározás, hogy havonként egy vasárnap magyar nyelven tartatik az Istenisztelet. Az egyház felügyelője: dr. Szontagh Antal belügyministeri titkár ki ügybuzgalma aldozatkétsége által a lakosság osztatlan szeretetét bírja. A jelzett napon közgyűlést tartott a templomban, hol az alábbi 15 presbyter által aláírt és benyújtott indítvány egyhangulag, nagy lelkesedéssel elfogadtatott. „Indítvány. Mi alulírottak ezennel indítványozzuk, hogy tekintettel arra, miszerint iskolánkban a magyar nyelv különös odaadással tanítatik s minthogy az egyház az iskolával csak karöltve haladhat, ezentúl minden hó első vasárnapján magyar Istenisztelet tartassék. Alulírottak mint az egyház presbyterei jelen indítványunk elfogadását az egyházi közgyűléstől várjuk és reméljük. (Aláírás.) E napnak emlékeül dr. Szontagh egy gyönyörű kiállítású magyar bibliát helyezett az oltárra. A magyarosítás körül a lelkész nt. Gaál Mihálynak méltó segítője a tanító is Pittner Pál ki az egyház iskolaköteles gyermekeit tiszta hazafias szellemben oktatja. Aki 25 év óta alapilag vezetli népét, erkölcsben és vagyonban gyarapodván az évről-évre.

Jelenet az alispánnál: Egy palócz benyit az alispánhoz, hogy kivételei nőülési ügyét sürgesse. Alispán: Jól fiam meglesz; de mit fizettél a jegyzőnek? Palócz: „Nyolcz pengő.” Alispán: Ez sok. Jegyző ur, — szólt az alispán a kéz alatt levő aljegyzőnek, — vegye fel a panaszt a körjegyző ellen. Palócz: Ne tessék fővnyenzi az irást, mert még nem fizettem ki a notárius urat.

Járásbíróság áthelyezése Az igazságügyi miniszter a füleki kir. bíróságot Salgó-Tarjánba helyezte át, ahol díszes épületet emeltek a hivatal részére. Ezzel megszűnik Füleknek minden jelentősége s csak a füleki vár romjai fogják hirdetni még egy idejig Fülek régi dicsőségét. Sic transit gloria mundi!

Halálozás. Szabó János rétsági vendéglős okt. 7-én 64 éves korában elhalt.

Tűz. Nagy-Szécsénken a múlt vasárnap, okt. 7-én a délutáni órákban nagy tűz volt, mely 17 családot tett hajléktalanná.

Köszönet. Alulírott, a helybeli róm. kath. legényegylet nevében és megbízásából halás és mély köszönetét fejezi ki B-Gyarmat tekintetes városi képviselő testületének azon nagybecsű nemes és szives jötteteért, mely szerint az egyletnek több száz kötetre menő szt.-István társulati kiadású könyveket ajándékozni méltóztattott. B-Gyarmat, 1900. évi október hó 10-én. Lőrök Béla, m. elnök.

Humor és vigasztalás. Régi híres magyarzata a főnyereménynek az, hogy olyan nyereségy, a melyet mindig más üt meg. Van ebben a definicióban lemondás is, de több benne a humor. Különbön is sokat foglalkozik a humor a főnyereménnyel. Hiszen nem is kerülhet ki. Annak a nagy epkedésnek nyomában, a mely a főnyereményt várja, okvetlenül meg kellett jellenie a maga vigasztaló tréfájával. Hiszen nem mindenki üt meg a főnyereményt, mint a hogy nem is ütheti meg. Vannak melléknyeremények is, azoknak is kell, hogy gardájuk akadjon. Sőt vannak olyan sorsjegyek is, a melyekre egyszer-másor jutott nyereségy. Hiszen azért a valószínűségnek liete a sorsolás és nem a bizonyosság. Nos, azoknak a megvigasztalására, akik ugyancsak remélték a főnyereményt, de nem ütötték meg, siet s tréfálkozó humor. Az, a mely móvolygva mókának a szerződésen és nem temeti el a reménységet.

Ennek a sorsolási humornak előbb idézett mondása, az t. l. hogy a főnyeremény olyan nyereségy, a melyet mindig más üt meg, ujabban valamelyes módosulással szolgál rá. Azóta t. l. a mióta az emberek már nem a teljesen vak kis lottón és nem is a szerzősége

igérványt keresik a szerencsét, hanem az ésszerűbb, kiszámítható osztályosorsjegyre várják a maguk főnyereményét. Igen is, más nyeri meg a főnyereményt, de igen gyakran csak olyankor, ha ez a más türelmes ember. Mert a türelm már nem csak rózsakertés, ha nem a szerencse kovács is. Akárhány olyan ember van, aki, ujjal mutathat arra a „máa“-ra, aki az ő főnyereményét megütötte. Igenis az övét és nem a főnyereményben résztvevő többi százszázot is. Mert a főnyeremény az ő sorsjegyre jutott, csak hogy a sorsjegy — már akkor nem az övé volt. Visszaküldte, a miért a megelőző sorsjátékban még nem nyert rajta. Éppen akkor lökte el magától a nyereségyt, a mikor ez várakozott reá. A sorsjegy tehát más kézbe került, odakarult az a vagyon is, a mely már a küszöbünket sűrölte. Mi csaptuk be előtte az ajtót.

Hát igenis, olyan nyereségy volt a főnyereségy, a melyet más nyert meg. Nem a főnyereségy általában volt ilyen, hanem a direkte nekünk szánt főnyereségy. Vajjon van-e az ilyen speciális esetben is vigasztaló hatása a tréfának, a sorsolással mókázó humornak? Vajjon elfogadja-e azokat a vicczeket is, a melyek a valamennyinek reménységes főnyereségyét tréfálják, az az ember, akit nem ilyen ködös, messzeségben járó főnyereségy kerülgetett, hanem az igazi, a kézzel fogható? Ha igazán rózsát terem a türelm, micsoda kegyetlen tövist termelt neki az a türelmetlenség! Olyant, a melynek a seibeire nem termelt gyönyitgató humor.

Szerencse a szerencsétlenségben. Az életben már küzmondássá vált, hogy ahol legnagyobb a veszély, ott Isten keze legközelebb. Egy szerencsétlen kereskedő ugyanis jószívűsége alapján annyira lekötötte jótállásokkal a nevé, hogy a rokonainak adott szíveségyi váltók lejárván, azokat kénytelen volt beváltani mivel a mostani rossz üzletviszonyok mellett üzleti hitélet megvonták, megakadt; egy szóval tönkrement. És pedig annyira, hogy csődöt kértek ellene hitelezői, sőt még vizsgálati fogásba is helyezték. A vizsgálat kiderítette, hogy a vagyonbuktott kereskedő ártatlan s a sokat zaklatott ember alig várta, hogy a fogházból kiszabaduljon. Éppen az nap, midőn kiszabadult volna, meglátogatta felesége, a ki összekuporgatott pénzén Török A. és Tsa bankházában vásárolt egy osztályosorsjegyet s szerencsésére egy nagy nyereségyt ütött meg. A szegény mások hibája folytán tönkrement családlápa, visszanyerter becsületét, vagyonát, nevéét és Török bankházának köszönhette mindent. Ezen bankház, melynek V. Váci-körtút 4-ik sz. alatt főüzlete és IV. Múzeum-körtút 11., továbbá VI. Erzsébet-körtút 54-ik sz. alatt főüzletei vannak, amogy is ismeretes szerencsés-jéről, figyelmeességéről és pontosságáról vevőivel szemben.

Kiválóság elismerést nyer. A párisi világkiállításon lefolyt verseny bebizonyította, hogy mily óriási haladást tett az utolsó években a varrógép-ípar és, hogy ép a Singer Co. mennyire értéte megtartani azt a tiszteletet gerjesztő posítót, melyet ezen iparágban annak létesítése óta elfoglal. Így a párisi világkiállításon most ismét a legmagasabb kitüntetésben részesült. A nemzetközi jury, a kiállított eredeti Singer varrógépeket, a melyek nem csak házi használatra szolgálnak, hanem a kézmű és ipar minden terén kitűnő segédesszéknek bizonyult, 3 érmen kívül, a kiállítás legmagasabb díjával, „Grand Prix“-val tüntette ki, kitűnő szerkezet, kivitel és munkaszolgálatát, valamint a gépek fűlszerelése és használhatóságáért mindennemű házi és ipari varrási munkákhoz.

Osztályosorsjegy-érdekeltnek. A „Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság” Budapesten (Gizellatér, Haas-palota) az ország legnagyobb osztályosorsjegyelárusító helye, jelentékeny előnyöket és meztiszemő biztonságot nyújt. Az intézet sorsjegyeket eredeti árákon (utánvételt is) küld szét teljesen kültsegmentesen. Ezen előnyöknél fogva az intézet sorsjegyei a leggyorsabbban fogynak el; ajánlatos tehát, hogy a megbízások mielőbb az intézethez beklüdeessenek.

Piaczi árák.

1900. okt. 8.

Buza	6-70	6-80
Rozs	6-30	6-40
Arpa	6-30	6-50
Zab	5-—	5-10
Kukoricza	6-80	6-90
Lencse	6-—	6-—
Bab	7-—	7-—

A Hivatalos Értesítő közleményei.

Miniszteri rendeletek.

96990. V—a. sz. M. kir. belügyminister. Körrrendelet.

Tekintettel a Chinában uralkodó zavaros állapotokra, tekintve továbbá, hogy az ott folyó harcokban a cs. és kir. haditengerészeti csapatok is be vannak vonva, fegyvereknek és hadi szereknek Magyarország területéről, vagy azon át Chinába való kivitelét ezennel tiltom. Ezen tilalom áthágása kikötést képez és az ellene vétő 1879. XL. t.-cz. 34. szakasza alapján a löfegyverek és hadiszerek elkobása mellett egy hónapig terjedő elzárásban s 300 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik. Erről a törvényhatóságot tudomás és közhírré tétel végett értesítem.

Budapest, 1900. évi szeptember hó 27. Széll.

Járványos emberi betegségek.

Roncsló toroklob: Szirák, Retság, Kékkő, Vörheny: K-Terenne, Endrefalva, (Csurgó-p.) Losonc, Nemeti, B-Gyarmat.
Hökharat: Kazár, Sós-Lehota, Málnapataka, K-Tugar, N-Liberce, Kutasó.
Hasi hagymáz: Berczel, Kozárd, Piliny, Sz-Kovácsi, K-Tugar, Divény, Lónyabánya, B-gyon, Mohora, Marczal, B-Gyarmat, S-Tarján, Sós-Hartyán, Buják, Vanyarcz, Dengeleg, Palotás, M-Novák, Vizslás, Kis-Terenne.
Kanyaró: Megyer.
Bárányhimlő: Horpács.
Trachoma: Dejtár, S-Tarján, Fülel, B-Gyarmat, Szécsény, Zaggva-Róna.
Vérhas: Losonc, B-Gyarmat.

Járványos állati betegségek.

Sertésvész: Marczal, Csesztve, Galiba p., Patvarcz, Szklabonya, Ipoly-Kis és Nagy-Kér, Csitar, Szügy, Halászi, Ludány, Csalar, Megyer, Pósteny pusztá, Kis-Hartyán, Pencz, Verőcze, Kósd, N-Liberce, A-Sztrégova, Uhorzka, Miksi, Kálnó, Erdő-Tarcsa, Kőkenyész, Kozárd, Szirák, Guta, Karancsberény, Mátva-Verebély, F-Kelecsény, M-Szóllós, Csered, Baglyasajja, S-Tarján, Homokterenne, Losonc, Tamási, Tót-Hartyán, Losonczapátfalva, N-Barkány.
Serűsorbáncz: Patak, Szügy, Megyer, Sós-Hartyán, Lóc, Szécsény, A-Szécsényke, Szirák.
Takonykór: Szakal, Felső- és Alsó-Sáp.
Lépfene: Lest Heréd.
Veszétség: N-Szécsény, End. efalva, Csalar, N-Zellő, Szakal, Lupocs, Gácsfalva, Lónyabánya, Kőkenyész, Selyp.
Ruhkór: Gacs-Lehota, Száraz-Brezó, Maszkova, Vidfalva, Kálnó-Garab, Buják.

Versenybírálati hirdetmény.

2298—1900. sz. Nógrádvármegye alispánjának 1900. évi szept. hó 13-án kelt 20841. sz. határozatával a rapps-tarjáni törvb. közúton levő 41, 42. és 58. sz. hidak helyreállítását 3603 kor. 08 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkalat fogantatásának biztosítása céljából az 1900. évi október hó 20-ik napjának d. e. 11 órájára a b-gyarmati m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenybírálati hirdetettik.

A versenyre önjáték felhívattak, hogy a fentebbi munkalat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítható s a részletes feltételekben előírt 5./o-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatokat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkalatra vonatkozó műszaki javaslat, általános és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Vállalkozók tartoznak ajánlatukat öt pecséttel lepecsételve beadni és abban nevüket és lakhelyükön kívül a letett bánatpénz mennyiségét és mivoltát megadni, a költségösszeget a felajánlott egységárakat számokkal és betűkkel kiírni, továbbá azon kijelentést tenni, hogy úgy az általános, mint

részletes feltételeket, továbbá a helyi viszonyokat is ismerik.]

B-Gyarmaton, 1900. október hó 1-én.

A b-gyarmati m. kir. államépítészeti hivatal.

Hirdetmény.

1614—1900. sz.

Zelene község előjárósága közhírré teszi, hogy f. évi október hó 1-én Zelenén br. Baratta Alajos mezőgazdasági udvarán egy sötétpejszűrő 8 éves 145 cm. magas hátsó balcsombján S. I. jeggyel ellátott jól táplált kanca ló bitangásban fogatott el.

Az 1894. évi XII. t.-cz. 105. §-a alapján felhívatik a tulajdonos, hogy a fentirt állatot a jelen hirdetmény megjelenésétől számított 8 nap alatt kellő igazolás után Zelene község előjáróságtól vegye át, ellenesetben az a hivatkozott törvény értelmében 1900 évi október hó 16-án d. e. 9 órákor Zelene községben a községi bíróságánál nyilvános árverésen készpénzfizetés ellenében elfog adatni.

Kelt Zelenén, 1900 okt. 3. Grimm, körjegyző.

Arverési hirdetmények.

1838—1900. sz.

Közadó hátrálék fejében lefoglalt teheuk, borjuk, sertések, gabona s ágyaneműkből álló ingóságok

Sávoly községben 1900. okt. hó 20-án; Korlát községben 1900. okt. 27-én; mindenütt d. e. 9 órákor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett elfognak adatni.

Mindezen községekre nézve a II-ik árverés Füleken 1900. október hó 29-én d. e. 10 órákor fog megtartatni.

Fülekelecsény, 1900. okt. 3. Előljáráóság.

360—1900. sz.

Alulírott árverés alá bocsájtom Nógrádvármegye tulajdonát képező, a szalatsza—ziatóni th. közúton levő 32-ik számú híd építésénél nyert 4 kor. 80 fill. becsült 7 darab 5 m. hosszú 18—25 cm. vastag bordgerendát és 40 db. különböző méretű padló és egyéb hídzerkezeti fát.

Az árverést f. évi okt. hó 16. d. u. 8 órákor fogom Zelenén a helyszínen megtartani a mikor is a faanyagot nyilvános árverés útján, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladom.

Losonc, 1900. okt. 5. Bartholomaidess, th. utbíró.

2429—1900. sz.

Mely szerint ezennel közhírré tétetik, hogy Baglyasajja községben elemi adó, kincstári illeték, utadó, községi pótdadó, községi közmunka és egyéb ingóságok folyó évi október hó 30-án d. e. 9 órákor Baglyasajján a községbíróságnál mint első, esetleg folyó évi november hó 6-án d. e. 10 órákor Salgótarján nagyközség bíróságnál mint második bíróságon készpénzfizetés mellett elfognak árverettetni.

Baglyasajján, 1900. okt. 4. Szabó, körjegyző.

1839—1900. sz.

Közadó hátrálék, illeték valamint községi követelésekben lefoglalt teheuk, borjuk, sertések, gabona és ágyaneműkből álló ingóságok

Galsa községben, 1900. okt. 15-én; Fülekkovácsi községben, 1900. okt. 16-án; Ipoly-Nyitra községben, 1900. okt. 17-én, mindenütt délelőtt 9 órákor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett elfognak adatni.

Mindezen községekre nézve a II-ik árverés Losoncon 1900. okt. 18-án délelőtt 10 órákor fog megtartatni.

Fülekelecsény, 1900. okt. 3. Előljáráóság.

Aszód—B-Gyarmat—Losonc.

	V.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.
Budapest k. p. u. ind.	11 10	7 50	12 35	2 35
Hatvan	2 27	8 09	12 05	
Aszód ind.	3 11	9 25	3 49	
Iklad-Domony	3 22	9 35	3 58	
Mácsa	3 35	9 50	4 17	
Tóth-Györk	3 47	10 12	4 29	
Püspök-Hatvan	4 00	10 27	4 52	
Acsa-Kürt	4 12	11 05	5 04	
Guta	4 25	11 23	5 23	
Nógrád-Kövesd	4 37	11 45	5 36	
Becske	5 17	12 06	6 12	
Nándor	5 31	12 37	6 27	
Mohora	5 45	12 49	6 41	
Szügy	6 00	1 02	7 12	
B-Gyarmat (évk. ind.)	6 19	1 20	7 21	
Trász	6 37	2 00	7 30	
Hagyag 28. sz. őrház	6 55	2 17	8 01	
Nagy-Szécsény	7 01	2 25	8 11	
Nógrád-Ludánv	7 25	2 56	8 33	
Ráros-Szakal	7 37	3 04	8 43	
Nógrád-Ráros 36. sz. őrház	7 50	3 22	8 53	
Litke	8 20	3 52	9 23	
Ipoly-Tarnóc	8 30	4 02	9 31	
Kalonda 41. sz. őrház	8 38	4 10		
Rapp	8 40	4 17	9 48	
Losonc (évk.)	9 02	4 33	10 05	
Fülel 5a	9 43	6 15	10 37	
Rutka 5	9 08	10 15	7 27	

Losonc—B-Gyarmat—Aszód.

	V.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.
Rutka 5a ind.	8 45	7 30	2 40	
Fülel 5	8 52	7 30	7 03	
Losonc ind.	6 30	3 08	7 37	
Rapp	6 46	3 25	7 57	
Kalonda 41. sz. őrház	6 53	3 30	8 15	
Ipoly-Tarnóc	7 02	3 41	8 13	
Litke	7 24	4 01	8 31	
Nógrád-Ráros 36. sz. őrház				
Ráros-Szakal	7 30	4 22	9 00	
Nógrád-Ludány	8 02	4 35	9 11	
Nagy-Szécsény	8 22	4 56	9 31	
Hagyag 28. sz. őrház	8 37	5 13	10 13	
Trász	8 44	5 19	10 36	
B-Gyarmat (évk. Csata 45, 45a) ind.	8 50	5 37	10 15	
Szügy	9 11	6 03		
Mohora	9 29	6 23		
Nándor	9 43	6 41		
Becske	10 04	6 58		
Nógrád-Kövesd	10 25	7 19		
Guta	10 42	7 36		
Acsa-Kürt	11 03	7 57		
Püspök-Hatvan	11 27	8 21		
Tóth-Györk	11 50	8 44		
Mácsa	12 15	9 09		
Iklad-Domony	12 40	9 34		
Aszód (évk.)	6 25	12 14	8 12	
Hatvan 181	8 30	2 45	10 10	
Bpest k. p. u. 181a	8 15	1 30	10 10	

Téli Menetrend.

Ipolyság—Korpona.		V.-v.	V.-v.	
Csata 45	ind.	6 50	5 15	
Ipolyság	ind.	9 06	6 37	
Hont-Tompa		10 11	7 22	
E-Szalatnya		10 24	7 35	
Terény 6. sz. őrh.		10 37	7 48	
Teszér		10 55	8 07	
Dömeháza 10. sz. őrh.		11 22	8 33	
Hont-Németi		11 42	8 53	
Devicsé 12. sz. őrh.		11 59	9 09	
Korlát 15. sz. őrh.		12 12	9 25	
Korpona	évk.	12 27	9 31	
Korpona—Ipolyság.		V.-v.	V.-v.	
Korpona	ind.	5 55	1 45	
Bozók 13. sz. őrház		6 09	1 50	
Devicsé 12. sz. őrh.		6 21	2 04	
Hont-Németi		6 40	2 27	
Dömeháza 10. sz. őrh.		6 46	2 33	
Teszér		7 14	3 05	
Terény 6. sz. őrh.		7 29	3 16	
E-Szalatnya		7 43	3 30	
Hont-Tompa		8 00	3 45	
Ipolyság	évk.	8 29	4 05	
Csata 45a	évk.	11 13	6 21	
Csata—Balassa-Gyarmat.		V.-v.	V.-v.	Sz.-v.
G.-Berzence 43a	ind.			4 25
Párkány-Nána 43	ind.	5 35	9 05	4 08
Csata	ind.	6 30	10 08	5 15
Zalaba		7 04	10 33	5 29
Ipoly-Pásztó		7 24	10 47	5 47
Bél		7 34	10 59	5 56
Szakállós		7 50	11 14	6 12
Visk		8 05	11 39	6 27
Ipolyság (évk.)		8 30	12 05	6 52
(Korpona 44, 44a) ind.		8 41	12 11	6 52
Drégely-Palánk		9 04	12 30	7 11
Ipoly-Vecse		9 20	12 51	7 25
Dejtár		9 39	1 18	7 31
B-Gyarmat (Zsely fűrdő) évk.		10 03	1 45	8 05
Aszód 46a			8 24	
Balassa-Gyarmat—Csata.		V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
Aszód 46	ind.		3 11	9 25
B-Gyarmat (Zsely fűrdő) ind.		3 25	8 33	2 50
Dejtár		3 32	8 39	3 20
Ipoly-Vecse		4 06	8 55	3 40
Drégely-Palánk		4 21	9 10	3 56
Ipolyság (évk.)		4 39	9 23	4 19
(Korpona 44, 44a) ind.		4 47	9 36	4 25
Visk		4 58	9 57	4 50
Szakállós		4 27	10 16	5 13
Bél		4 37	10 27	5 27
Ipoly-Pásztó		5 05	10 43	5 46
Zalaba		6 05	11 00	6 06
Csata (37) évk.		6 17	11 13	6 21
Párkány-Nána		7 49	12 17	7 32
G-Berzence				

Mindazon t. iparos és dzsejtulajdonos urak, kik lapunkra 12 koronával előfizetnek, czéghirdetését egész éven keresztül díjlanul közöljük.

Kishirdetések.

Hirdetések lapunk kiadóhivatalában felvételnek. Alkalmoszerű kishirdetéseknél közölt egy száért 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér fizetendő.

1900 július hó 1-én a hirdetésekért járó 30 kr. bélyegilleték megszűnt.

Kereskedők.

Felsenburg Tivadar fia czégg Balassagyarmaton, fő-utca, fűszer, szesz- és nagytösdő üzlete.

Hrankó Lajos fűszerkereskedés, B-Gyarmaton, szügyi-utca.

Ebenführer Lajos fűszer, rum, thea, hüvelyes-áru kereskedése Balassagyarmaton saját háza. Ajánlja saját töltésű, tisztán kezelt vörös, fehér és schiller asztali borait. Egyedüli raktára a leghatásosabb Mort-féle poloskairtó szernek.

Lóvy Dávid fűszer, csemege, bor, hengeralmi liszt és festékáru raktára B-Gyarmaton Otthon-telep.

Meisner József hengeralmi liszt és hüvelyes-terménykereskedő, B-Gyarmat, saját háza.

Hummer Mihály fűszer, csemege- és festék üzlete B-Gyarmaton, Kossuth-utca.

Fischer József vegyeskereskedő, Vadkert.

Vendéglők, szállodák.

Tóth István vendéglős, Balassagyarmaton, Scitovszky-ut.

Schwarz Ignác étterem, kávéház és szállodatulajdonos a Magyar Királyhoz, Balassa-Gyarmaton, fő-ut.

Barok Jakab sörcsarnok és vendéglő tulajdonos, B-Gyarmat, Buzatér.

Klamarik Danó szálloda és kávéház-tulajdonos Losoncon, fő-utca.

Földiák Hermanné özv. szálloda és kávéház-tulajdonos, Nagyszécsény.

Himmler Ede új. szálloda és kávéház-tulajdonos a Zöldfához, B-Gyarmaton.

Áruházak.

Klein József divatruház B-Gyarmaton, Balassa-szálló épület, saját készítményű és méhecske védjeggyel ellátott karlsbadi cipő-nagyraktár.

Fischer Ignác férfi és női divat-áru háza B-Gyarmaton. Ajánlja különösen a méhecske védjeggyel ellátott valódi karlsbadi-féle cipőket.

Himmler Mór áruház egyedüli főraktár a 8811. sz. törv. védett Lilliomvásonból, B-Gyarmaton fő-utca.

Vasipar.

Göbl Arnold vaskereskedőnél Balassagyarmaton, cséplőgépekhez szjak, kenőcs, kender stb. kaphatók.

Harangok (szabadalmazott) vas harang állványok és harang felszerelések. Hönig Frigyes harangöntő-éje Aradon.

Hirschfeld J. Jenő vaskereskedő B-Gyarmaton, minden e szakmába vágó cikkek kaphatók.

Seidl Vince gépész és esztergyóos Balassa-Gyarmat, Szécsényi-utca 365. Elvállal gépjavitásokat, géplakatos és részöntési munkákat.

Falpar.

Rosenzweig Lipót fakereskedő B-Gyarmaton a honvédelkanyával szemben, dusan felzetelt faraktára.

Králik István épület- és burorasztalos B-Gyarmat, Buzatér.

Kohn Mór és fia fakereskedő Balassagyarmat, Buzatér.

Werther és Társa Bártfa. Első magyar mache játékszorgyár.

Neumann és Maunheim Budapest Örömvölgy-utca 38 40. Faáru gyára

Bőripar.

Szalai István cipészüzlete B-Gyarmat, Kossuth- és kikereszt-utca sarkán, saját készítményű kéz cipők, mértékutáni és kész cipőfelsőrészek kaphatók.

Posztóipar.

Dudás Samu férfi öltöny készítő B-Gyarmaton saját ház.

Fillo Pál férfi öltöny készítő, papi és egyenruha készítő B-Gyarmaton, a zárdaépület mellett.

Vegyesek.

Sztancsik Lajos építőmester Balassagyarmaton, tervez és elvállal építések.

Wankay Géza fodrászüzlete Balassagyarmaton, fő-utca.

Selmeczy Sándor czukrárs Balassagyarmaton, fő-ut.

Verebes Gyula fodrászüzlete Balassagyarmaton, Kossuth-utca.

Haebron arzenkőcs, szappan és hölgyor 3 színben kapható a készítőnél: **Stiglicz Károly** magyar koronához czimzett gyógytárában B-Gyarmat.

Pálya József borbély és fodrászüzlete, B-Gyarmaton, fő-utca a magyar király szállodával szemben.

Flumei Cacao- és Csokoládégyár (Részvénytársaság) Flume Hazánk első és egyedüli nagyszabású csokoládégyára.

Schlägel József mű- és kereskedelmi kertész Balassagyarmaton, Nemethi-féle kert. Sirkoszorúk, csokrok és mindenféle élő növények kaphatók.

Ligeti József kelmefestő és vegyártató B-Gyarmaton, Széchenyi-utca, uri és női ruhák tisztítását és megfestését bármely színre elfogad.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték VII. Sorsjáték I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a fölarusítóknak elarusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminisztérium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve. Hetedik sorsjáték. 100,000 sorsjegy 50,000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona. Húzás: 1900. nov. 15. és 16.		Második osztály Betét 20 korona. Húzás: 1900. decz. 12. és 13.		Harmadik osztály Betét 32 korona. Húzás: 1901. jan. 8., 9. és 10.		Negyedik osztály Betét 40 korona. Húzás: 1901. febr. 6. és 7.		Ötödik osztály Betét 32 korona. Húzás: 1901. febr. 27. és 28.		Hatodik osztály Betét 24 korona. Húzás: 1901. márcz. 19-től ápr. 15-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1.000,000 (Egy millió)	
1 "	30000	1 "	25000	1 "	20000	1 "	15000	1 "	10000	1 jut. kor.	60000
1 "	10000	1 "	10000	1 "	5000	1 "	5000	1 "	5000	1 nyerem.	40000
1 "	5000	1 "	5000	1 "	2000	1 "	2000	1 "	2000	1 á	20000
3 "	3000	3 "	3000	3 "	1000	3 "	1000	3 "	1000	1 "	10000
5 "	1000	5 "	2000	5 "	500	5 "	500	5 "	500	1 "	5000
8 "	500	8 "	1000	8 "	200	8 "	200	8 "	200	1 "	3000
30 "	300	30 "	500	10 "	100	10 "	100	10 "	100	1 "	2000
50 "	100	50 "	300	70 "	50	70 "	50	70 "	50	1 "	1000
2000 "	40	2000 "	80	4000 "	130	4000 "	170	4000 "	200	1 "	500
3000 nyer.	Kor. 240000	4000 ny.	Kor. 477000	5000 nyer.	Kor. 898000	4000 nyer.	Kor. 934000	4000 nyer.	Kor. 1061000	27800 "	200
										30000 nyer. és jut.	Kor. 9550000

Az I. osztály húzása 1900. év november hó 15. és 16-án tartatik meg. A húzások a Magyar Királyi ellenőrző hatóság, és kir. közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a húzási teremben. (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől.) Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elarusítóinál kaphatók. Budapest, 1900. évi október hó 14-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay Hazay

Sir-gyertyák és sir-mécsek nagy választékban és igen jutányos áron kaphatók: **Hummer Mihály** fűszer, festék, tea, rum, liszt, bor és csemege üzletében Balassa-Gyarmaton Kossuth-tér.

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)
Bámulatos gyorsan gyógyító
olaj-sebtapasz, a mely egyet-
len a maga nemében és egy
régii család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél. **vágás, zuzódás, égés, fagyás,** mindenféle **kelevény, a női emlők gyulladása és gyülése, a titkos betegségek, kiütések stb.**

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A haladsért kezeséget vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában:

Budapest, VII. kerület, Mexikói-út 88.

1.000,000 korona

esetleg a legnagyobb nyeremény!!

Az összes **50,000** nyeremény

Jegyzék.

A legnagyobb nyeremény legszerencésőbb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	1 jutalom	600000
1	nyr. á	400000
1	„	200000
2	„	100000
1	„	90000
1	„	80000
1	„	70000
2	„	60000
1	„	40000
5	„	30000
1	„	25000
7	„	20000
3	„	15000
31	„	10000
67	„	5000
3	„	3000
432	„	2000
763	„	1000
1238	„	500
90	„	300
31700	„	200
3900	„	170
4900	„	130
50	„	100
3900	„	80
2900	„	40
50,000	nyer. és jut. összességben	13.160,000

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000**

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz:

egy nyolczad $(\frac{1}{8})$ frt —.75 vagyis 1.50 kor.
egy negyed $(\frac{1}{4})$ frt 1.50 vagyis 3.— kor.
egy fél $(\frac{1}{2})$ frt 3.— vagyis 6.— kor.
egy egész (1) frt 6.— vagyis 12.— kor.

utánvét mellett vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Hivatalos tervzet díjjalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre,

f. é. október hó 21-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.
bankház, Budapest,
V. Váci-körut 4a.

Fiókbankházak: IV. Múzeum-körut 11.
VI. Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

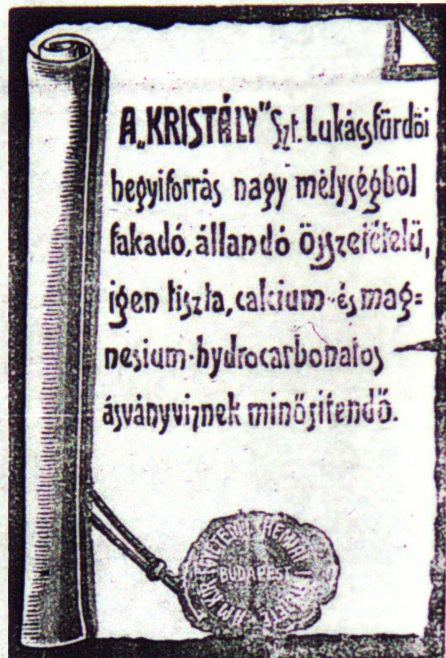
Rendelésével levágandó.

Török A. és Társa főelárusítók Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet 2. hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben } utánvételre kérem postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pénzes óralap

A. KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó özzzetű, telű,
igen tisztá, calcium-és mag-
nezium-hydrocarbonatoy
ásványviznek minőjítendő.

Több száz kiváló orvos által ajánlva, a legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.

Balassagyarmaton: Benkő József, Vilim Gyula és özv. Quittner Dávidné jól felszerelt fűszer, csemege és ásványviz kereskedésében.

Eladó must.

A Welsenbacher Endre csódtömegehez tartozó nógrádmegyei Karancseszli község határában fekvő

szőlőtelep ez évi termése

(ca 200—300 hektoliter) **szabadkézből eladatik.**

A venni szándékozók közelebbi felvilágosítást vagy alulirott csódtömegegondnoktól, vagy Villax Dezső uradalmi intézőtől (lakik Karancs-Berényben) nyerhetnek.

Dr. Bende Ödön

ügyvéd, mint vb. Welsenbacher Endre csódtömegeinek gondnoka Budapest, Váci-körut 76.

100—300 frtig havonta megkereshető bármily foglalkozásu egyének által biztos és becsületesen tüke és risico nélkül, hatóságilag engedélyezett állampapírok és sorsjegyek eladásával az ország minden helyiségében. Ajánlatok „Könnyű kereset” címen Singer Gyula hirdetési cselekedete Budapest VI. Széchenyi-utca 56.